

Nr 427.

Av herr **Kjellberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 311, angående ändring i avlöningsstaten för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. m.

Den ändring i avlöningsstaten för förste provinsialläkare och provinsialläkare, som i Kungl. Maj:ts proposition nr 311 föreslås, innebär i huvudsak dels inrättandet av 32 nya provinsialläkardistrikt och dels en höjning av det lönetillägg, som hittills utgått för vissa svårbesatta provinsialläkardistrikt i Norrland samt utsträckning till åtskilliga nya distrikt av rätten till lönetillägg. På anförda skäl har däremot någon allmän lönereglering för förste provinsialläkare och provinsialläkare — vilken dock torde vara det enda medlet att få de många vakanserna å provinsialläkartjänster besatta — icke kunnat föreläggas denna riksdag. Genom en i annan proposition föreslagen ändring i provinsialläkartaxan kunna emellertid provinsialläkarna påräkna någon liten förbättring i sina inkomster. Om också denna taxeändring gäller även förste provinsialläkarna, får den dock föga betydelse för dessa, då de inom flertalet län numera äro så upptagna av rena tjänstegöromål, att något nämnvärt arbete i den enskilda sjukvårdens tjänst i allmänhet icke kan av dem medhinnas. Sålunda ha förste provinsialläkarnas expeditionsgöromål alltmer ökats. I stigande utsträckning anlitas de av myndigheter och andra för avgivande av utlåtande i sanitära angelägenheter. Även tages deras tid alltmera i anspråk för tjänsteresor, på grund av vilka de långa tider — i de större länen ända till omkring 5 månader av året — måste vara borta från läkarstationen. På grund av alla dessa förhållanden minskas alltmer möjligheterna för förste provinsialläkarna att idka enskild praktik, då å ena sidan för flertalet av dem tiden ej räcker till härför och å andra sidan allmänheten blir avvand från att söka en läkare, som dels ofta är borta, dels, då han är hemma, på grund av brådskande arbete i tjänsten icke alltid kan vara tillgänglig för allmänheten.

Med förste provinsialläkarnas ökade arbetsbörda i och för tjänsten ökas ingalunda inkomsterna, åtminstone icke på långt när i samma proportion som den förra. I vissa hänseenden bli i stället utgifterna större genom det ökade arbetet. Med den utvidgade expeditionen följa ökade omkostnader för dess skötande, ökade utgifter till skrivmateriel, skrivbiträde m. m. Förste provinsialläkarna hava nämligen icke — till skillnad av vad förhållandet i allmänhet torde vara beträffande tjänstemän, som hava större expedition — någon ersättning för denna, vartill kommer, att de även äro i saknad av fri ämbetslokal, varför de för sin expedition och för hysandet av det till tjänsten hörande arkivet måste hålla större våningsutrymme med ökad hyra. Den allt ogynnsammare ekonomiska ställning, vari förste provinsialläkarna på grund av ovan anförda omständigheter kommit, har också haft till följd, att det på senare tid visat sig förenat med svårighet att få en del av dessa tjänster besatta.

I underdådig skrivelse den 29 februari 1916 föreslog medicinalstyrelsen beträffande löneförbättring för förste provinsialläkarna bland annat, att dessa skulle erhålla 500 kronor årligen till expenser. Provinsialläkarkommittén har i sitt den 30 juni 1916 avgivna betänkande icke funnit något att erinra häremot, men förordat att, i stället för att ett särskilt anslag anvisas för ändamålet, tjänstgöringspenningarna höjas med nämnda belopp. Då nu emellertid lönereglering för dessa tjänster icke kunnat föreläggas denna riksdag, skulle förste provinsialläkarna även för nästa år bli utan ersättning för expenser, därest icke anslag här till provisoriskt beviljades. I betraktande av den starka prisförhöjningen å skrivmateriel, som inträtt, och den ökade kostnad, som även biträde med skrivarbete numera betingar, föreligga dock goda skäl att redan för nästa år bevilja förste provinsialläkarna den föreslagna ersättningen för expenser.

Även provinsialläkarna hava emellertid en del expedition, vars omkostnader de likaledes själva måste bestrida. Uti ovan nämnda underdåniga skrivelse föreslog medicinalstyrelsen att provinsialläkarna måtte tilldelas ett årligt anslag av 200 kronor till expenser. Provinsialläkarkommittén har förordat, att detta belopp i stället skulle vid löneregleringen ingå i tjänstgöringspengarna, som härför skulle ytterligare höjas med motsvarande belopp. Det vore väl emellertid inte mer än billigt, om även provinsialläkarna, i avvaktan på löneregleringen, provisoriskt för nästa år erhöle den föreslagna ersättningen för expenser.

På grund av vad sålunda blivit anført, får jag hemställa,

att riksdagen ville besluta sådan ändring i den kungl. propositionen angående ändring i avlöningsstaten för förste provinsialläkare och provinsialläkare, m. m., att förste provinsialläkarna och provinsialläkarna provisoriskt för år 1919 erhålla i ersättning för expenser, de förra 500 kronor och de sistnämnda 200 kronor, samt att det av Kungl. Maj:t begärda anslaget till förste provinsialläkare och provinsialläkare höjes med det belopp, som härav kan betingas.

Stockholm den 8 maj 1918.

Knut Kjellberg.
